

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekk számla: 52.666.

HORTHY

Szerdán ünnepi díszöltött testben és lélekben minden magyar ember, s szent hálaáldozatot mutatott be az Egek Urának a mérhetetlen kegyért, hogy Őt nekünk adta . . . Akkor jött, amikor a legszomorúbb volt a honfibu, amikor a legmardosabb a kétségbeesés, a legcsüggettebb a szív, s talán a legkilátástalanabb a magyar jövő. Amikor visszavonás, átok, mételey, por, hamu, szenny volt szerte ez országban . . . S Ő fajtánk ezeréves jelenválóságával jött, az új ezredév hitével, egy jobb magyar jövőnek törhetetlen bizodalmaival, hogy életet lehessen az elfásult lelkekbe, hogy kipusztítson minden gyomot, s újra felemelje, felépítse a Haza omladozó, romokban heverő épületét.

Csodálatos élet indult a véráztatta földön . . . Fogcsikorgató, inszakajtó küzdelem a pusztán egyéni létért először, azután a közösségért, a nagy családért: a hazáért. Behegedtek a sebek is, bár sajogni sohasem szüntenek meg, s nem is engedte, hogy megszűnjenek ott és akkor, ahol és amikor a jövőt álmodón a múltra emlékeztünk. Bizodalom, hit áradt szerte a lelkekben lassan, s az erő boldog öntudata is: az újraéledt magyar hadseregben.

Aztán egyszer visszatértek az elszakított csonkok is; új feltámadás jött, „amelyben bízni eleinte csak Ő nem szűnt meg egy percig sem”.

S most Isten kegyelméből 73-ik születésnapján egy emberként áldja az Urat minden magyar ember a ragaszkodás és hűség, hódolat, fegyelem és odaadás, kiteljesedett szeretet érzetében köszöntvén Őt, hogy elküldötte irányításunkra, álmáink valóstítására azt az embert, akit Horthy Miklós országgyarapító kormányzó Urunkban tisztelünk, szeretünk, becsülünk és áldunk.

Szarvas község hazafias lakossága szép ünnepséggel hódolt a kormányzónak 73. születésnapja alkalmából

Június hó 17 én, kedden este Szarvas község hazafias lakossága szép, lelkeshangulatú ünnepséggel hódolt a Legfőbb Hadúr: nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának 73. születésnapja alkalmából. A Levente Egyesület rendezésében fáklós és lampionos felvonulás előzte meg a Piac-téren tartott ünnepélyt; a levente-zeneker pattogó és tüzes indulói mellett a leventék, diákok és gazdászok példás fegyelmelzettséggel vonultak fel a község főbb útvonalaiban, majd a Piac-téren sorakoztak fel, ahol akkorára már ezrekre menő tömeg várakozott. Itt az ünnepély a Hísekegy eléneklésével vette kezdetét, amely után Koszti György gimnáziumi VII. osztályú tanuló szavalt a Gyarmati András „Magyarok Hadura” című költeményét, amit a diákok dicséretesen előadott magyar dalai követtek. Az ünnepi beszédet dr. Gémes Szilárd ügyvéd, levente-csoportparancsnok tartotta, lángoló hazafiasságtól átizzott szavakkal ecsetelve azt az áldozatos, nagy küzdelmet, amellyel kormányzónk két évtized óta vezérli nemzetünket a szebb és boldogabb magyar jövő kimunkálásában, ami nagy hálával tölt el mindannyiunkat. A beszéd után ismét a diákok adtak elő magyar dalokat, vitéz Budai Rezső gazd. tanintézetű növendék pedig Zivuska Andor „Hódoló szavunk” című hazafias költeményét szavalt el szépen. A jól sikerült ünnepély a Himnusz eléneklésével és a Kormányzó lelkes éltetésével záródott.

A KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁG ÜLÉSE

Vármegyei körúton Beliczey főispán az aratás és cséplés zavartalan biztosítása érdekében VITÉZ TEPLICZKY JÁNOS beszéde a zsr- és szalonnaszükségletek biztosításáról

Békés vármegye közigazgatási bizottsága június hó 11-én tartotta a havi ülését a tagok élénk érdeklődése mellett, baiczai Beliczey Miklós főispán elnöklésével. Az ülés megnyitása után felolvasott alispáni jelentéshez többek között vitéz Tepliczky János, a bizottság új tagja is hozzászólt, s alaposan megindokolt felszólalásában hangoztatta, hogy az arató és cséplő munkások zsr- és szalonnaszükségletét, valamint a munkásság lábbeli igényét a lehetőséghez képest biztosítani kell, ha szükséges, a földművelésügyi kormányzathoz intézendő felterjesztés révén is. Baiczai Beliczey Miklós válaszában kijelentette, hogy az aratási és cséplési munkálatok zavartalanításának biztosítását maga is mindennél fontosabbnak tartja, s a kérdés tanulmányozására vármegyei körútra indul, amikor alkalma nyílik majd arra, hogy a kérdést a helyi vidéki vezetőkkel behatóan megtárgyalhassa. Bizik benne, hogy a körút alkalmával sikerül majd olyan támpontokat találnia, amelyek a fennálló nehézségek megoldását biztosítják. Kijelentette, hogy a maga részéről is hozzájárul a vitéz Tepliczky János indítványozta felirathoz. Ezután a különféle jelentések tárgyalására került a sor, amelyeket a bizottság hozzászólás nélkül elfogadott. A közgyűlés lezárásán és végén a közigazgatási bizottság tagjai — élükön Beliczey Miklós főispánnal — meleg ünneplésben részesítették dr. vitéz Márky Barna alispánt nevenapja alkalmából.

Tisztújító közgyűlés a Turul-MOVE Sport Egyesületnél

Ismét dr. Ugrin László főszolgabíró és dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő választották díszelnökökké; elnöknek dr. Bényei Sándor MAV állomásfőnök lett megválasztva

A Szarvasi Turul MOVE Sport Egyesület június 15-én, vasárnap délelőtt tartotta meg tisztújító közgyűlését a község háza nagytanácstermében, amely a tagok szép érdeklődése mellett és lelkes hangulatban zajlott le. Az elnöki tisztet a közgyűlésen betöltő Selmeczy Géza gimnáziumi tanár nyitotta meg a közgyűlést a Hísekegy elmoncása után, minekutána köszöntötte dr. Ugrin László járási főszolgabíró és az igen nagy számmal megjelent tagokat. Szép szavakkal ecsetelte azt a célszerű és eredményeket már felmutató küzdelmet, amelyet az újra életre keltett Turul-MOVE Sport Egyesület fejt ki Szarvas község sportja érdekében, valamint azt, hogy ez az időközben előállott nehézségek ellenére is, jelentős sikereket tudott felmutatni, biztató jelként a jövőre. A továbbiak során méltatta azt az áldozatos és rengeteg fáradságot igénybevevő munkát, amelyet Pálos György gimnáziumi tanár, az egyesület nagy népszerűségnek örvendő ügyvezető elnöke végzett Szarvas sporttársadalmának teljes meglegedésére. Selmeczy Géza lelkeshangú elnöki megnyitója után Pálos György szólalt fel és tartotta meg beszámolóját az egyesület két esztendősi működéséről. Előjáróban köszönetét fejezi ki az iránta megnyilvánuló bizalomért és kéri a közgyűlést, hogy őt munkájában az elkövetkezőkben is támogassa, úgy mint azt a csekély számú, de annál lelkesebb és sok áldozatot vállaló tag idáig is tette. Azon nézetét fejezte ki, hogy az egyesület legbiztosabb pillére az lesz, ha mennél több tag áll a vezetés háta mögött, ami által a sok teher több vállra hárul át, s így az egyesület biztonságban nézhet jövője elé. Az ügyvezető elnök szavait Selmeczy Géza újabb felszólalása követte. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg dr. Ugrin László főszolgabírónak és dr. Lehoczky Jánosnak az egyesület érdekében kifejtett munkásságukért. Ugyancsak Selmeczy Géza indítványára utasította a közgyűlés a vezetőséget, hogy forduljon felirattal illetékes hatóságokhoz segély iránti kérelemmel, kérve ehhez dr. Ugrin László közbenjáró támogatását. A főszolgabíró erre ígéretet is tett a tőle már megszokott gyönyörű felépítési beszédében, amelyben hangoztatta azt a szükségességet, hogy Szarvas egyetlen sportegyesületének: a Turul-MOVE-nek széles társadalmi

Ara 10 fillér

megalapozottságúnak kell lennie, mert csak így nézhet biztosan viruló jövője elé. Azon reménnyel fejezte be szavait, hogy Szarvas község ifjúsága is meg fogja állni a helyét a szebb és boldogabb magyar jövő áldozatos kiépítésében.

Ezután került sor a tisztújításra, amelynek során egyhangú lelkesedéssel a következő tisztikart választották meg: díszelnökök: dr. Ugrin László, vitéz dr. Zerinváry Szilárd; elnök: dr. Béneyi Sándor; tb. elnökök: vitéz Biki-Nagy Imre, vitéz Szomjas Frigyes; alelnökök: dr. Bagotay István, Gasztonyi József; tb. alelnökök: dr. Demján György, Haviár István, Kiszely György, dr. Podány Pál, Selmeczy Géza, Simkovic Mihály, Takátsy Sándor, vitéz Tepliczky János; Főtitkár: Pálos György; titkár: Margócsy Gyula; pénztáros: Molnár György; pályaorvosok: dr. Csongrádi János, dr. Placskó Sámuel; ügyészek: dr. Dörnyei József és dr. Gémes Szilárd; intéző: Korbely Samu; edzők: Galáth János és Zima Pál; pályagondnok: Petényi József; főrendező: Boros Pál, Brachna János, Kondacs Pál; ellenőrök: Erneszt Mihály, Fehér József, Podmaniczki János; számvizsgálók: Gaál Ferenc, Liszka István, Varjas Pál. Választmány: dr. Buda Sándor, Csipai János, Deme Dezső, Darida Mihály, Dell Antal, Gaál József, id. Galáth János, Glózik György, Gyarmati András, dr. Koltay Lajos, dr. Lehoczky János, Majerik Jenő, Palyó János, Pettendi Lajos, Ruzicska Sándor, Szelezky V.

A földművelésügyi miniszter felhívása a tűzifaszállítókhöz

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a sajtó és a rádió útján felhívást intéz az összes érdekeltékhez és figyelmezteti őket, hogy az ország téli tűzifaellátásának biztosítására ezekben a hetekben kell a legnagyobb mértékben gondoskodni a szállítások lebonyolításáról. Aratás után ugyanis megindulnak terményszállítások, amelyek nagyobb mértékben igénybe veszik az államvasutak rendelkezésére álló kocsiállományt, addig tehát le kell bonyolítani az esedékes tűzifaszállítások túlnyomó részét. A tűzifa árát néhány nappal ezelőtt újból szabályozták, a szállításoknak tehát most már kalkulációs akadályai nincsenek. A szállítóknak kötelességük gondoskodni arról, hogy tekintet nélkül a napszakokra és az ünnepnapokra, a megengedett túlterhelés kihasználásával mindig a legrövidebb időn belül rakassák meg a vagonokat és a rendeltetési állomásokon azokat azonnal kiürítsék, mert csak így lehet biztosítani a lehető legnagyobb tűzifamennyiségek akadálytalan leszállítását. A földművelésügyi minisztérium a vagonok terhelését és kirakódását ellenőrzeti és a mulasztásokat igen szigorúan fogja elbírálni.

ISMÉT BAJ VAN A HENTESEK KÉRDÉSÉVEL

Hatósági hússzék felállítását kérjük

Jó néhány esztendővel ezelőtt még a boldog békevilágban — szintén e lap hasábjain foglalkoztunk a mészáros és hentes iparosok kalkulációs stílusával, kimutatván és bebizonyítván akkor, hogy megállapításaik bizony nem mindig reálisak, de sohasem a nagyközönség érdekeit szem előtt tartók. Most ismét tollhegyre kívánkoznak e tisztos céh tagjai s mivel megint csak az általános kívánalmakkal ütközik szembe ténykedésük, a következőket tesszük szavá — természetesen a közérdek megóvása érdekében.

Mint ismeretes az árkormánybiztoság mind az élősertések árát, mind a sertéshús árakat rögzítette. Míg azonban az addig kialakult árral szemben az élősertések megállapított ára alig 10–15 százalékos (az 1'40-es élőár, átlag 1'64-re emelkedett) a hús és zsírárnál 40–60 százalékos emelkedést mutat (a zsír pl. 2'20 ról 3'30 szökött.) Távol áll tőlünk, hogy az árkormánybiztoság megállapításait kritika tárgyává tegyék. Azoknak bizonyára több alapjuk, s nagyobb az élethez igazodó valószínűségük van, mint annak a ténynek, hogy a sertéshús árak megállapítása óta más hús a szarvasi piacon nem kapható. Éspedig azon egyszerű oknál fogva, hogy azon többet lehet keresni

mint más húsfajtán. Ha azonban a mészáros és hentes iparosok tisztos társadalmának a haszonkulcsát törvényes rendelkezések emelték pl. a sertéshúsnál, kell, hogy legyen bennük annyi megértés a fogyasztóközönséggel szemben, hogy legalább elvéve vágjanak olyan állatot is, amelynél a haszon kisebb, amelynél tehát nem tudnak annyit keresni, mint a sertéshúsnál. Ebből a szempontból Szarvas úgy látjuk vezet, másutt a környéken u. is lehet borjú és juhhúst is kapni, de még marhát is. Ezzel szemben pl. Szarvason a pünkösdi ünnepek alatt is hús nélkül maradt volna a polgárság, ha dr. Ugrin László, a járás főszolgabírája személyesen nem jár el a szóbanforgó urak egynémelyikénél. Ezzel azonban nem oldódott meg a kérdés, mert azóta sem vágunk, csak sertést! Komoly, gyors és erőteljes intézkedésre van szükség, amelyekkel kényszeríteni lehessen a mészáros és henteseket arra, hogy a mai áldozatos, elnehezült időkben ők is hozzanak valamelyes áldozatot.

Ennél a kérdésnél ismét a járás atyjához, dr. Ugrin László járási főszolgabíróhoz apellálunk. Az ő személyes utánjárására van szükség, mert intézkedése nélkül baj van a húspiacon s úgy látszik baj is lesz.

Mit nyújtott a kormány a legutóbbi másfél év alatt Békés vármegyének

A Magyar Élet Pártjának június hó 8 án, Békéscsabán megtartott nagyválasztmányi ülésén dr. Biró Zoltán vármegyei központi MEP titkár beszédében ismertette, hogy mit nyújtott a kormányzat az elmúlt másfél év alatt Békés vármegyének.

A dr. Biró Zoltán által felsorolt adatok a következők:

Vízárak csökkenése. A belvizek által megrongált házakból újonnan felépítettek 154 lakóházat és teljesen alafalazva kijavítottak 843 házat; összesen 997 házat. Erre segélyként folyósítottak 194.394 P-t, kamatmentes kölcsönként pedig 109.043 P-t; összesen 300.437 pengőt.

Az Ármentesítő Társulatoknak kiutaltak: az Alsó Fehér Körösinek 536 ezer, az Ivánfenékiné 252 ezer, a Hosszúfokiné 190 ezer, a Körös Tisza Marosinak 154.944, a Berettyóinak 129.600, a Sebeskörösinek 70.950 P-t; összesen 1.333.495 P-t.

Ezeket az összegeket az utolsó fillérig munkadíjakra fordították.

Családvédelmi alaphoz kapott a vármegye előirányzott 700 ezer P-ből 300 ezer pengőt.

Vetőmagakció. Kedvezményes búzavetőmag 11'540 q 264.550 P, kedvezményes árpa vetőmag 6504 q 130 ezer P, kedvezményes zab vetőmag 4879 q 102.348 P, kedvezményes tengeri vetőmag 5371 q 104.649 P, kedvezményes köles vetőmag 1800 p 72 ezer P, kedvezményes mohar vetőmag 300 q 12 ezer P, ingyen ricinus 150 q 9 ezer P, kedvezményes ingyen napraforgó 200 q 6000 P értékben lett kiutalva a megye részére. Tenyészállat és baromfi beszerzésére kiutaltak 200 ezer P, vetőmagtisztító berendezésre kiutaltak 7500 P, mintatrágyatelepítésre és készítésre kiutaltak 9 ezer P, takarmány siló készítésre kiutaltak 4 ezer P, szilvaaszaló létesítésére kiutaltak 10.000 P, Zöldkeresztes Egészségháza Békésen 10 ezer P, békéscsabai egészségháza 7500 P, endrődi egészségháza 8 ezer P, békéscsabai egészségháza 22 ezer P, szeghalmi egészségháza 80 ezer P, körösladányi egészségháza 12 ezer P, körorstarcrai 25 ezer P, öcsői egészségháza 4500 P, napközi otthonos ovódákra: Orosházának kiutaltak 20 ezer P, Nagyszénásnak 6300 P, Vésztőnek 6500 P, Békésszentandrásnak 18 ezer P, Kétegyháznak 11 ezer P; zöldkeresztes tejakció céljára kiutaltak 157.800 P; cukorakcióra kiutaltak 80.000 P; gabonatrágyázatok építésére Békésnek kiutaltak 630.000 P, Endrődnek kiutaltak 80 ezer P összeget.

A másfél év alatt nyújtott és most felsorolt szolgáltatások értéke eléri tehát a 4.000.000 pengőt.

Mi történik, ha a tolvaj kutya gazdája véletlenül fiskális?

Izes, nem mindennapi történeten nevet napok óta Szarvas lakossága. Komolyan indult az ügy, amely a végén derűs vídamságba fulladt. Történt a napokban, hogy egy derék polgártársunk megunván az örökös zsír és hús után futkározás, elhatározta, hogy kés alá veszi egyeletlen dédelgetett malackáját. A disznóölés minden praktikájával, szertartásosságával annak rendje és módja szerint le is zajlott. A zsír a bődönyökre került, a szalonna szöggre, a hús a kolbászba s a kolbász végül a kamra hűsége azzal, hogy majd másnap a füstre akasztják. Itt történt a baj. Valahogy a nagy takarítási buzgalomban nyitva maradt egy pillanatra a kamara ajtaja s azon beóvakodott a szomszéd fiskális úr kutyája, s nyilván kiéhezett a mai kenyérszeges világban, alaposan megdézsmálta a kolbászkészletet, s sajtót, miegymást. A kárvallott szörnyű haragra gerjedt s első pillanatban a legdurvább kirohanásokra határozta el magát a kutya gazdájával szemben. Aztán eszébe jutott, hogy az illető véletlenül ügyvéd is. Bús, szomorú állott be hát — mondhatjuk nem kis

huzucutsággal — az ügyvéd úrhoz s tanácsát kérte az irányban, vajjon a kártokozott jószágért felel-e annak gazdája. Az ügyvéd úr igenleges válasza során még pontosan ki is számította, hogy mennyi az illető kárja s kérte a kutya gazdájának a nevét, hogy a kárként megállapított 25 P-t bevasalja rajta, persze busás ügyvédi díj kíséretében. Nagy volt a meglepetése a fiskális úrnak, amikor derék barátunk értésére adta, hogy az ő kutyája okozta a kárt, de mit volt mit tennie, kénytelen volt a zsebébe nyúlni s az általa követelni javasolt összeget kifizetni. Nem volt kisebb a károsult öröme sem a nem is olyan rosszra fordult esett felett s csak másnap káromkodott ismét, amikor a posta kihozta az ügyvédi felszólítást, a melyben a kutyatulajdonos ügyvéd úr, ügyvéditanács címen 15 pengőt kért csekkszámájára javára átutaltatni 8 napon belül. Most azután a barátunk nézett nagyot, de ő is fizetett.

Így történt. Fizetett az ügyvéd, a károsult is, egyedül a kutya járt jól: ő jóllakott.

A nagyközönség meg nevet.

Magyarok hadura*

Írta: Gyarmati András.

Ma hírnök szereték lenni,
S harsány hanggal felharsogni,
Hogy hangomat hűlja a Dél,
Észak, Kelet minden népe
S vessé jól be a zivibe:
Ünnep van ma, ünnep,
Mert e napon született meg
A magyar nép szívefénye,
Kormányzója, hővezére!
Nem jelezte ágyúhala,
Sem az égnék szíj angyala,
Csak a kéklő, vé Adriá
Tudta, hogy hős lesz a dalia!
S hogy magyar föld termése ő
A bátor, hős hajóerő,
S magyar földérhull a vére
A Novarra fedelén.
S Adriának eme lma
Valósággá lett máma.
Acél kardja, erőskarja
Népet óvja, felkaplja,
Népe között forgódván,
Áldást fakaszt léle-nyomán.
Tettéről a pár új mesél,
Mint Mátyásról, ma is él,
Ő is épp úgy nép atyja,
Mert az minden gondolatja.
S nem nyugszik meg semmi áron,
Míg vissza nem ér Komárom.
S a magyarok ősszussa:
Rákóczi sírhelye Kassa.
S a cseh bárhogya sokalja,
Visszatér a Kárpátja.
Mert Horthy küzd Horthy fírad,
A miénk lesz újra Várad.
Fehér lován Erdélyben jár,
Meglátja őt szép Kolozsvár,
Meghallgatja szavát az Ég,
S magyarrá lesz a Délvidék.
S lelke nyugton még sem marad,
Mert ott van még Bánát, Arad!
Tudja jól, hogy ré vár a
Temesvár és Hunyad vára,
S Adriának két hulláma
Szíve-lelke tegyőb álma.
De felhasadt már a hajnal,
Felharsant az új harci dal,
Lábunk alatt már dűbörög,
A szentelt föld, az ősi rög,
S Trianonok rabljáját
Végleg lerázza a Kárpát.
Mert a vezér: Horthy apánk,
Ő vezet most is s vigyáz ránk!

* A Főmértékű Úr születésnapjának előestéjén szavalt: Kosztai György VII. o. gimn. levante.

— Az állami polgári leányiskolába június hó 26, 27 én reggel 8-tól 12-ig lehet beiratkozni. Kívánatos, hogy a helybeliek e két napon feltétlenül beiratkozzanak, mert az I. osztályba jelentkezők nagy száma miatt esetleg nem lesznek felvételtek a későbbi jelentkezők. Az elemi népiskola V—VIII. osztályát végzetek felvételi vizsgával a magasabb osztályokba juthatnak, ha megfelelnek a polgári iskolai színvonalnak. Ha a felvételi vizsga nem sikerül, csak magánúton vizsgázhatnak ezek, de akkor mind a négy osztályról rendes vizsgát kell tenni. Tandíjkezdmény és más kérdésben is az igazgató ad felvilágosítást.

**Nyomatványokat
izléses kivitelben
készít a MÜLLER-
könyvnyomda.**

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, délután 6 órakor magyar, az újtemplomban délelőtt 9 órakor magyar istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap 8 órakor diák-mise. 9 órakor csendes mise. 10 órakor szentbeszéd, nagymise, délután 3 órakor litánia. Köznapokon negyed 8 órakor csendes mise.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

— **Eljegyzés.** Bárány György okl. középiskolai tanár (Szarvas) és Kvasz Etelka okl. tanítónő (Békéscsaba) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Bartos Irén áll. gazd. szaktan. és Gerlai Mátyás városi főkertész (Békéscsaba), Bartos Éva tanítónő és Koszorus Oszkár ev. missz. lelkész (Orosháza-Rákóczitelep) 1941. évi június hó 26 án este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a szarvasi újtemplomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kinevezés.** Baiczai Beliczey Miklós főispán dr. Buda Sándor közl. gyakornokot tb. szolgabíróvá vezette ki. Gratulálunk.

— **Baiczai Beliczey Miklós főispán Szarvason.** Baiczai Beliczey Miklós, vármegyének főispánja a közigazgatási bizottság ülésén bejelentett vármegyei körüja során június hó 17-én délután Szarvasra járt, s itt a főszolgabírói hivatalban beható megbeszéléseket folytatott az illetékes vezetőnyelzőkkel az aratási és cseplési munkálatok zavartalanításának biztosítása érdekében. A megbeszélésen az e munkálatokkal kapcsolatos közellátási problémák is megvitatásra kerültek.

— **Raffay Sándor püspök 75 éves.** Raffay Sándor, az országoshírú bányakerületi ev. püspök, neves egyházi és közeleti férfiú, a Szarvasi Öregdiákok Szövetségének elnöke, m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag a napokban töltötte be életének 75-ik évét. A lélekben és testben örvendetesen töretlen lelkipásztor születésnapja alkalmával Szarvasról is igen sokan keresték fel jókívánásaikkal.

— **Békésszentandrás selyemzástól ad Réty községnek.** Békésszentandrás község polgársága gyűjtés eredményeként egy selyemzástól készített Réty község levanteinek. A díszes kiállítás lobogót a napokban küldötte viszi és adja át a nemrég felszabadult erdélyi község levanteinek.

— **Július 6-án életbe lép a jobboldali közlekedés.** Budapest és közvetlen környékének kivételével már július hó 6 án életbe lép a jobboldali közlekedés. Július havában tehát, legalább eleinte, mindenki fokozottabb óvatossággal hajtsaon vagy közlekedjék az úttesteken, hogy a komolyabb balesetek elkerülhetők legyenek.

— **Vármegyei levante selyemzástólverseny Szarvason.** Junius hó 22-én, vasárnap a Horthy Miklós sporttelepén egész napra terjedő, nagyszabású levanteverseny lesz. A vármegye levante egyesületei mérik ezúttal össze erejüket, hogy eldöntsék, ki lesz a közelmúltban felavatott szép vándorzástól őrizője egy esztendeig. A verseny kezdete délelőtt 9 órakor. Délelőtt a csapatversenyeket, délután pedig az egyéneket fogják lebonyolítani. Az egyéni verseny győztesei díjazásban részesülnek, a csapatverseny győztese oklevelet kap. A versenyszámok váltófutásból, távolugrásból, súlylökésből, magasugrásból, gránát dobásból és távgyaloglásból állanak. Belépődíj nincs, önkéntes adományok. A versenyt rossz idő esetén is lebonyolítják. Utána reggelig tartó családi szórakozás.

— **Országos vásár Szarvason.** E hét csütörtök, péntek és szombatján bonyolítják le a nyári országos állat és kirakodóvásárt. Csütörtökön a marha, sertés, stb. vásár volt, ma van a lóvásár. Holnap, szombaton tartják meg a kirakodóvásárt.

— **Megszűnt a kukoricakenyér.** A kormány rendeletet adott ki, mely szerint ezután nem kötelező már kenyérsütésnél a tengerliszt felhasználása, illetve keverése. Ahol megfelelő mennyiségű burgonya sem áll rendelkezésre, a kenyér anélkül is süthető.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Hrivnák Gyula és Varga Erzsébet fia Gyula József, Pepka Mihály és Lestyan Mária leánya Judit, András Pál és Csonki Julianna leánya Julianna, Povázsai János és Göczö Irma fia János György, Vavrek Pál és Rómer Zsuzsanna leánya Mária, Gombár György és Kiss Mária fia András, Gazsó Mihály és Buzás Mária fia János, Kepka Pál és Hruska Katalin leánya Mária, Hruska Mihály és Kriska Anna fia Mihály. — **Házasságok kötöttek:** Kasnyik Béla Erdélyi Zsuzsannával. — **Elhaltak:** özv. Cinkoczi István 69 éves, Hajdu Mátyás 79 éves.

— **Zsidó nem köthet keresztényen házasságot.** Kormányrendelet jelent meg, amely megtiltja, hogy keresztény zsidóval, vagy zsidónak tekintendő személlyel házasságot kössön. Ez üdvös intézkedést fajtánk tisztaságának megóvása érdekében hozták.

— **A fekete sztár.** A szén, a nyersanyag világnak ez az elsőkelőn rangjelzett fekete sztárja, újra és újra hallat magáról. A szén múltjáról és jövőjéről rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Szíriáról a Kelet szembogaráról, az afrikai háborúról, a japáni csodagyerekekről, a kenyérsütés tudományáról, a legújabb női harisnyáról, az örökké friss gyümölcsökről és még számtalan más érdekes témáról pompás cikkekben számol be Tolnai Világlapja, amelyben a szokásos rovatokon, aktuális képeken kívül legkiválóbb írók novelláit találja az olvasó.

— **Tanévzáró ünnepély a gimnáziumban.** A helybeli Vajda Péter gimnázium tanévzáró ünnepélye június hó 18 án zajlott le az intézet tornacsarnokában. Az ünnepség a kántus énekével kezdődött Szederkényi Nándor vezetése mellett. Ezután dr. Nádor Jenő igazgató az iskola 1940/41. évi történetét ismertette a legapróbb részletességgel, s kitért közben Horthy Miklós kormányzó méltatására is, 73. születésnapja alkalmával. A tanulóifjúság nevében Csaba Gábor VIII. osztályú tanuló köszönte meg a tanárikar egész évi fáradozását, s búcsúzott társai nevében az Alma Mater-től. Az intézet ifjúsági zenekarának számaival fejeződött be az ünnepély.

— **Erdélyi menekült-család Szarvason.** Egy sokat szenvedett, s magyarsága miatt a végén is kiűződött nagy család érkezett Szarvasra Brassóból, ahol egyelőre elhelyezkedni szándékozik. Mind a férfi, mind a feleség minden munkát elvállal, s kiadóhivatalunk útján ezúton is felajánlja munkaerőjét, hogy a család megélhetését biztosíthassa.

— **Köszönet.** A Kereskedelmi Szaktanfolyam tanulóinak jutalmazására utólag befolyt adományok: Kovácsik Pál 10, Unió Árubeszerzési forrás 5, Gaál József 5, dr. Keszty Ármán 5, Dauda Mihály 5, Bárany Béla 5, Klein Miksa 5, Szöllösi Márton 5, Weiczner Jenő 5, Raskó Kálmán 5, Czinkotszky Kálmán 5 P-t. Az adományokért köszönetet mond a szaktanfolyam igazgatósága.

— **Gabonatarház épül a békési kikötőben.** Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter tavaszi árvízi szemléje során Békés községben egy gabonatarház sürgős megépítését rendelte el. A gabonatarház a Körös hajózható szakaszának felső végénél a kiépülő békési kikötő területén 625.000 pengő költséggel létesült. A 200 vagón befogadókapacitású tárházba az alföldi gazdasági vasút vonalán, vagy közúton szállíthatják majd az érdekeltek a terményeket. A tárházat megfelelő gépi berendezéssel látják el, a beérkezett gabona lemérlegelés és előtisztítás után helyezhető el a tárházban, vagy közvetlenül hajóba rakva olcsó víziúton elszállítható. A hajóbarakás megkönnyítésére 100 méter hosszú vasrácsos szerkezetű rakódóhid szolgál. A nyolcemeletes tárházban lehetőség lesz arra is, hogy a környék gabonafelhasználóinak megfelelő keverésével egységes minőséget állítsanak elő, ennek előnyét a gazdák az értékesítésnél fogják élvezni. A vidék nagyarányú kukoricatermelése miatt később teljesen korszerű szárítóberendezést is felszerelnek. A békési kikötő és a gabonatarház terveit a földművelésügyi minisztérium vízrajzi intézete készíti el. A kikötő építését a gyulai folyammérnöki hivatal már tavaly megkezdte, a tárház létesítésének előmunkálatait pedig a vízrajzi intézet e hó elején házi kezelésben megindította és a magasépítési, továbbá a gépészeti munkák biztosítására versenytárgyalást

hirdetett. Még ebben a hónapban teljes erővel megindulnak az összes munkák és a gabonatarház jövő évben aratásra már üzembe is kerül.

— **Ingyen tenyészbikát kapott Békésszentandrás.** Országos akció keretén belül a vármegyei gazdasági felügyelőség 2 darab tenyészbikát juttatott Békésszentandrás községnek. Ezen akció keretén belül elsősorban olyan közületek részesültek juttatásban, amelyeknél az anyagi előfeltételek hiányoztak egyrészt, másrészt, amelyek állatállományának felújítására feltétlenül szükség volt.

— **A népszámlálás szerint szomorú Szarvas népesebbéi statisztikája.** A Magyar Közp. Statisztikai Hivatal hivatalos lapja a Magyar Statisztikai Szemle foglalkozik az 1941. évi népszámlálás eredményével. Ebből vesszük az alábbi Szarvasra vonatkoztatott adatokat: Szarvas lakossága 1910-ben 25'879, 1930-ban 25'561 volt, most pedig 25'028. A visszacsúszás az utolsó 10 év alatt 2'10%. A helyzettel nem ismerős szemlélő fenti számadatokból valóban szomorú képet alkothat magának Szarvas természetes szaporodását illetően. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy az utóbbi esztendőben milyen tömegesen kényszerítette, ill. vitte más községek határába a szarvasiakat a földéhség, a kép nem is olyan elszomorító. Elég talán Perest megemlíteni (Mezőtúr), Kiskirályság, Nagyszénás, Mágocs, Disznóhalom, aztán Kondoros, Szentandrás, s talán legfőképp Csabacsüddöt, melyek jó néhány ezer lelket hódítottak el Szarvasból, olyanokat, persze kik túl a statisztikai összeírás, ma is Szarvashoz tartoznak.

— **A Kereskedelmi Szaktanfolyam vizsgálati befejeződtek.** A tankerületi kir. főigazgató helyetteseként Janson Vilmos tanügyi tanácsos látta el a vizsgálati elnöki tisztelet. Június hó 18 án, szerdán délután 4 órától tartották meg a gép- és gyorsíróversenyt, utána a megjelentek tanui voltak a hallgatók alapos gyakorlati felkészültségek. A versenyen I. díjjal (30 P-t) nyert Czimrák Anna, II. díjjal (20 P-t) Pócsik Zsuzsanna, III. díjjal (10 P-t) Kornidesz Margit, mindhárom másodéves tanuló. Jutalmat kaptak: az I. évfolyamból: Badár Katalin 15, Gaál Irén 10, Kornidesz Zsuzsanna 5, Nemes Zsuzsanna 5 P-t; a II. évfolyamból: Korbely Erzsébet 15 P, Osgyan Judit 10, Kovács Judit 5, Litauszky Zsuzsanna 5 P-t.

— **A szokott színes, értékes tartalommal megjelent a Délibáb legújabb száma.** Számátlan érdekes színházi eseménytarkítja a legújabb, kitűnően sikerült számot. Táray Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója nyilatkozik terveiről és szerződésekről, Dajka Margit bemutatkozik mint operettprimadonna, színes „kulisza mögött” rovatban számol be a legújabb kuliszatitkokról és érdekes képes riportban ismerteti a megújult svéd filmgyártást. Értékes novellák, színes riportok, divatrovat és Bozzay Margit tanácsadó „aszszonyok póztája” emelkedik ki,

— Meddig tart a csoda Hollywoodban? Mi történik a csodagyerekkel, amikor felnőnek? A legutóbbi időkig nem nagyon törődtek ezzel a problémával a filmvárosban, míg most a szomorú példák után vállalat alakult Amerikában, amelynek célja, hogy segítségére legyen a tehetséges gyermekeknek, hogy később se kallódjanak el. Erről az igazi Amerikai-izű intézményről halatlan érdekes cikk jelent meg gróf Bethlen Margit népszerű, képes szépirodalmi lapjának, az Ünnepek most megjelent új számában. A albumalakú Ünnep ezúttal is gondos tárházát nyújtja a névös és szórakoztató olvasnivalóknak s remek képeknek. Az Ünnepek előfizetési ára negyedévre 2 pengő 40 fillér. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest VII. Dohány-u. 12.

— Gyümölcslekvár főzésre értesülésünk szerint ez évben is kapnak feldolgozási cukrot a gyümölcsstermesztők. A cukor helyes és gazdaságos felhasználásáról, valamint a cseresznye kukacozása elleni védekezésről, a cserebogár helyes irtásáról, a gyümölcs- és szőlőtermesztés aktuális teendőiről, a baromfi tenyésztésről stb. ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatványszámot a kiadóhivatal Budapest V. Vilmos császár-út 76.

Életbelépett az új vásári és piaci helypénzdijszabályzat

A vásári és piaci helypénzdijszabásnak országos rendezése Szarvas, eddig életben volt díjszabásának átdolgozását tette szükségessé. A f. hónapban már életbeléptetett új díjszabás főbb díjtételeit az alábbiakban közöljük:

A díjtételeket három csoportba osztották és pedig az országos állat és kirakodó vásárok, a heti, s végül napipiacok alkalmával szedendő díjakra. Az alábbi felsorolásban a díjtétel alá eső áru megnevezése utáni számok a fenti kategóriák szerinti helypénzt jelentik fillérekben.

I. Állatok után:

1. Ló, szarvasmarha (2 éven felüli) drb-ként 26, 16.
2. Ló, szarvasmarha (2 éven alul) drb-ként 22, 14.
3. Szamár, öszvér, bivaly drb-ként 22, 14.
4. Szopócsikó, borjú, szamár, öszvér drb-ként 14, 10.
5. Hizott sertés (100 kg-on felül) drb-ként 22, 16.
6. Hizott sertés (100 kg-on alul) drb-ként 14, 10.
7. Sovány sertés drb-ként 12, 8.
8. Süldőmalac drb-ként 8, 6.
9. Jub, kecske drb-ként 10, 6.
10. Szopósmalac, bárány, gida drb-ként 6, 4, 6.
11. Liba, pulyka, nyúl drb-ként 4, 4, 4.
12. Kacsa, tyúk és egyéb baromfi, csirke kivételével páronként 4, 4, 4.
13. Pelyhes baromfi 10 drb-ként,

- csirke, páronként 2, 2, 2.
14. Szárnyas vad drb-ként 6, 4, 4.
15. Szarvas, öz, dämvad, vad-disznó drb-ként 22, 14, 14.

II. Járműről történt árusításnál

- az árura való tekintet nélkül mégis az I. pont 1—15 díjtétele kivételével:
16. Gépjárműről 100, 80, 80.
17. Két vagy több fogatú szekérről vagy kocsiról 40, 30, 30.
18. Egyfogatú szekérről vagy kocsiról 30, 24, 24.
19. Egy állat által vont taligáról 24, 20, 20.
20. Egy ember által vont taligáról, talicskáról vagy kézi kocsiról 14, 10, 10.
21. III. Sátorban, bódében történő árusításnál az árura való tekintet nélkül mégis az I. pont 1—15 díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden m²-re után 10, 10, 10

22. IV. Padok vagy álványokon történő árusításnál az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1—15 díjtétele kivételével az elfoglalt terület minden m²-re után 10, 10, 10.

23. V. Földön történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1—15 díjtételei kivételével, az elfoglalt terület minden m²-re után 10, 10, 10.

VI. Vegyesek.

24. Házalók vagy akik a vásártéren fel és alá járva árusítanak (gyalogteher) 24, 16, 16.
25. Kőszőrűsök, vésők, csizmapatkolók stb. 10, 10.
26. Pecsényesütők és italmézők sátrai után 20 m²-ig 200, 120, 120. 20 m²-en felül minden további m² után 10, 6, 6.
27. Körhintások, lövészek és egyéb mutatványosok sátrai után 50 m² területileg 300, 200.
50—100 m² területig 500, 350.
100 m² területen felül m²-ként 4, 2.
28. Gyorsfénypézs sátra után 20 m²-ig 200, 120.
20 m²-en felül minden további m²-ter után 8, 6.

VII. Üres járművek.

- A) A vásártéren (piacon) buzamosabb helyfoglalás esetén:
29. Tehergépkocsi 50, 40, 40.
30. Személyszállító gépkocsi 40, 30, 30.
31. Két vagy több fogatú szekér vagy kocsi 30, 20, 20.
32. Motorkerékpár, egyfogatú szekér vagy kocsi, taliga vagy kordély 20, 16, 16.
B) A vásáron (piacon) részükre esetleg külön kijelölt (fenntartott) területen:
33. Tehergépkocsi 40, 30, 30.
34. Személyszállító gépkocsi 30, 20, 20.
35. Motorkerékpár, kocsi, szekér, kordély, taliga 16, 10, 10.

Harmados művelésre nagy-családú

harmadosokat

keres özv. Kondacs Mihályné csabacsüdi, Lajoshalmi, és külöcseri gazdasága. Ugyanott harmados tengeri föld kiadó. Jelentkezni lehet Szarvas, I. ker. Benka Gyula-utca 119.

162.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

szobafestő iparomat megkezdttem.

Kérem a n. é. közönség szíves támogatását. Tisztelettel

Sovány Mihály

szobafestőmester
I. ker. Gyóni Géza-u. 216.

Pályázat.

A Szarvasi Általános Fogyasztási és értékesítő Szövetkezet

pénztárnoknői állásra

pályázatot hirdet augusztus hó 1-i belépésre. Bővebb felvilágosítások az üzletben megtudhatók.

A pályázatok írásban adandók be 1941. júl. 5-éig este 7 óráig bezárólag.

164

Az Igazgatóság.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a

zöldhitei folyósítását

megkezdttem. Az érdeklődők Kossuth téri irodámban jelentkezzenek.

GAAL FERENC

gabona- és terménykereskedő

133

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy

szobafestő iparomat megkezdttem. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem

KONDACS PÁL

szobafestő-mester I. ker. 442.

A Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja megkezdte a

4¹/₂ 0/0-OS

kamatozású mezőgazdasági termelés fokozását előmozdító közleplejratú kötelező kölcsönök folyósítását.

46

Hirdessen lapunkban!

Felhívás!

Ezúton értesítem és felhívom a nagyérdemű közönséget, amennyiben vidéken v. vidéki kórházban elhalt hozzátartozóját szállítani óhajtja, forduljon cégemhez.

Halottszállítást autón

az ország bármely területére v. területéről vállalom. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását és vagyok szolgálatrabármikor kész

tisztelettel

Kovács György

temetkezési és halottszállítási vállalkozó. Békéscsaba, Bánát-u. 17. Telefon 580. — Bővebb felvilágosítással szolgál Nádházi János temetkezési vállalk. Szarvas

Telefon 42. 94

Értesítés! Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy csizma, cipő és papucskészítő üzletemet a Harmati-féle házba (Szatmári koporsós mellé) helyeztem át, ahol rendeléseket és javításokat eszközök. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását.

Kun Pál

csizma, cipő és papucskészítő.
151

APRÓHIRDETÉSEK

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó.

3 szobás lakást keresek, cim a kiadóban. 110

20 hold földre felest keresek 2 kilométerre a várostól. Jelentkezni I. k. Arany János utca 193. 119

Jó karban lévő 2 db ponyva 5x3 és 5x5 méter nagyságú eladó II. ker. 131. Kriska rófos-üzlete. 146

Szivattyú 3 colos vadonatúj vaskocsira szerelve 5 HP. benzínmotorral, csövekkel, szíjjal együtt olcsón és egy nagy kukoricafölddarab eladó Gyarmati Pálnál IV. ker. Szék-utca 362.

Eladó 30 hold föld tanyával Csabacsüdn. Érdeklődni III. ker. 122. 152

Sírató-Bezina szőlőkben 1125 négyszögöl föld eladó. Érdeklődni dr. Král Pál ügyvédnél. 168

Eladó jókarban lévő 1 drb. 350 cm³ Méray motorkerékpár. Érdeklődni III. ker. 111. 167

Féltelek házzal eladó. III. ker. 244 szám alatt. 165

15 hold föld tanyával vagy lebontással kisebb parcellákban is eladó. Érdeklődni lehet III. kül. 1/1 szám. 163

Eladó ház IV. ker. 369 szám alatt. 159

III. ker. 55 szám alatt utcai lakás kiadó. 158

Eladó 12 hold föld gazdasági épületekkel ártézi kuttal. Érdeklődni Csabacsüdn 40 szám alatt. 157

Használt 4 evezős regatta eladó a Strand vendéglőnél. 156

Üzletberendezés azonnal eladó. Érdeklődni II. ker. Újtemplomköz 259 sz. 170

Jókarban lévő I. ker. 260. szám alatti ház eladó.

Nyomatványokat

szép ízlésű kivitelben olcsó áron készít a

Müller-nyomda

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.